

SEKRETARIATSAFGØRELSE

AFGØRELSE OM SHIPPINGORDNINGEN I DE TO DANSKE BUDOMRÅDER

AFGØRELSE

1. Sekretariatet for Energitilsynet har på baggrund af vedlagte sagsfremstilling og grundlag truffet afgørelse om følgende:

- Hver udpeget elektricitetsmarkedsoperatør ("NEMO") eller dennes udpegede centrale modpart skal være ansvarlig for egen fysiske og finansielle udveksling af energi på de danske budzonegrænser i henhold til de i bilag 2 fastsatte bestemmelser, jf. artikel 68, stk. 6 i Kommissionens forordning (EU) 2015/1222 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger ("CACM GL")..

Eventuel klage over denne afgørelse kan indbringes for Energiklagenævnet, jf. § 89, stk. 1, 2.pkt. i lov nr. 418 om Elforsyning. Klagen skal være skriftlig og være kommet frem til klagenævnet inden 4 uger efter dette brev er modtaget. Klagen sendes til:

Energiklagenævnet
Toldboden 2
8800 Viborg
Tlf.: 33 95 57 85
E-mail: ekn@naevneneshus.dk

Energiklagenævnets kontortid kan have betydning for, at klagen er modtaget i rette tid. Læs mere på klagenævnets hjemmeside, www.ekn.dk, under menuen "Klagebehandling".

På Energiklagenævnets hjemmeside findes også klagenævnets forretningsorden, der bl.a. indeholder bestemmelser om:

- hvilke love, der giver klageadgang til nævnet
- nævnets sammensætning
- formandens opgaver
- indgivelse af klage
- gebyr
- oplysninger, der indgår i sagerne
- afgørelser

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

SAGSFREMSTILLING

2. I denne sag træffer Sekretariatet for Energitilsynet afgørelse om ordningen for shipping, clearing og afvikling af udveksling af energi i forbindelse med den fælles day-ahead- og intraday-kobling på de danske budzonegrænser ("shippingordningen"), jf. Artikel 68, stk. 6 i Kommissionens forordning (EU) 2015/1222 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger ("CACM GL").

3. CACM GL har til formål at skabe et velfungerende og indbyrdes sammenkøbt indre marked for energi. Med det for øje er hensigten med forordningen at fastsætte harmoniserede minimumsregler for kapacitetstildeling, håndtering af kapacitetsbegrænsninger og handel med elektricitet i EU for at fremme udviklingen af en fælles day-ahead- og intraday-kobling, jf. CACM GL præambelen (nr. 3). CACM GL trådte i kraft den 14. august 2015.

4. «Fælles day-ahead-kobling» er defineret i Artikel 2, nr. 26 som "den auktionsproces, hvor indsamlede bud matches og overførselskapacitet tildeles simultant for forskellige budområder på day-ahead-markedet".

5. «Fælles intraday-kobling» er defineret i Artikel 2, nr. 27 som "den kontinuerlige proces, hvor indsamlede bud matches og overførselskapacitet tildeles simultant for forskellige budområder på intraday-markedet".

6. «Matchning» er defineret i Artikel 2, nr. 20 som "den handelsproces, der anvendes til at parre salgsbud med passende købsbud med henblik på at maksimere det økonomiske overskud for den fælles day-ahead- eller intraday-kobling".

7. Ifølge Artikel 68, stk. 6 i CACM GL skal de regulerende myndigheder, der har ansvaret for de budområder, mellem hvilke clearing og afviklingen for udvekslingen af energi skal finde sted, træffe afgørelse om shippingordningen, dersom *de berørte parter* ikke kan indgå en specifik aftale om shippingordningen.

8. Sekretariatet for Energitilsynet forstår "de berørte parter" som de udpegede elektricitetsmarkedsoperatører ("NEMO'er"), der udfører opgaver i forbindelse med den fælles day-ahead- og intraday-kobling.

9. «Udpeget elektricitetsmarkedsoperatør» ("NEMO") er defineret i Artikel 2, nr. 23 som "en enhed, der af den kompetente myndighed er blevet udpeget til at udføre opgaver i forbindelse med den fælles day-ahead- eller intraday-kobling".

10. For de to danske budområder DK1 og DK2 er elektricitetsbørsen Nord Pool AS ("Nord Pool") udpeget som NEMO ved Energitilsynets afgørelse af 27. oktober 2015.

11. Desuden har elektricitetsbørsen EPEX Spot SE ("EPEX Spot"), der er udpeget som NEMO i bl.a. medlemsstaten Frankrig, underrettet Energitilsynet om, at EPEX Spot påtænker at tilbyde day-ahead- og intraday-handelsydelser i de to danske budområder.

12. Det følger af CACM GL Artikel 4, stk. 5, at en NEMO, der er udpeget i én medlemsstat, har ret til at tilbyde day-ahead- og/eller intraday-handelsydelser til levering i en anden medlemsstat. EPEX Spot har endnu ikke påbegyndt aktiviteter i de to danske budområder.

13. Det følger af Artikel 45 og 57 i CACM GL, at når der er mere end én NEMO, der tilbyder day-ahead- og/eller intraday-handelsydelser i et budområde, så skal den relevante transmissionssystemoperatør ("TSO") udarbejde et forslag til tilde-ling af overførselskapacitet samt andre nødvendige ordninger, såkaldt Multiple NEMOs Arrangement ("MNA-forslag"). En specifik aftale om shippingordningen for udvekslingen af energi skulle indgå som en del af MNA-forslaget, såfremt Nord Pool og EPEX Spot kunne indgå en aftale om denne.

14. Nord Pool og EPEX Spot underrettede i december 2016 Energinet om, at de ikke kunne indgå aftale om shippingordningen for udveksling af energi på de danske budzonegrænser.

15. Som konsekvens af at Nord Pool og EPEX Spot ikke har indgået en specifik aftale om shippingordningen for udveksling af energi på de danske budzonegrænser, skal Sekretariatet for Energitilsynet træffe afgørelse om shippingordningen, jf. Artikel 68, stk. 6 i CACM GL.

16. På denne baggrund har Sekretariatet for Energitilsynet udarbejdet shippingordningen for udveksling af energi på de danske budzonegrænser som findes på engelsk i bilag 2. Bilag 3 er en dansk oversættelse af shippingordningen for de danske budzonegrænser. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem den i bilag 2 engelske version og den i bilag 3 danske version, skal den i bilag 2 engelske version altid være den gældende. Sekretariatet for Energitilsynet vil i sådanne tilfælde ændre den i bilag 3 danske version til at stemme overens med den i bilag 2 engelske version.

17. Sekretariatet for Energitilsynet har samarbejdet med de øvrige nordiske regulerende myndigheder om shippingordningen for udveksling af energi på de nordiske budzonegrænser. De nordiske regulerende myndigheder træffer således afgørelser om en identisk shippingordning for udveksling af energi på deres relevante budzonegrænser.

18. De nordiske regulerende myndigheder har været i tæt dialog med de relevante NEMO'er og TSO'er under udarbejdelsen af en shippingordning for udveksling af energi på de nordiske budzonegrænser.

19. Sekretariatet for Energitilsynet har desuden været i tæt dialog med den tyske regulerende myndighed, Bundesnetzagentur, om Sekretariatets udkast til afgørelse

om shippingordning for udveksling af energi på de danske budzonegrænser, da de danske budzoner grænser op til den tyske budzone.

20. Bundesnetzagentur har informeret Sekretariatet for Energitilsynet om, at der på de tyske budzonegrænser, herunder også på grænsen til de danske budzoner, skal implementeres en shippingordning tilsvarende den shippingordning, som Sekretariatet for Energitilsynet træffer afgørelse om. Bundesnetzagentur har derfor ikke haft indvendinger mod den shippingordning, som Sekretariatet træffer afgørelse om at indføre for de danske budzonegrænser.

SHIPPINGORDNING FOR CLEARING OG AFVIKLING AF ENERGI

21. Shipping er en post-koblingsopgave. Koblingsprocessen består i grove træk af, at TSO'erne i pre-koblingsfasen beregner tilgængelige kapaciteter og allokeringsbegrænsninger og melder denne information til den såkaldte Markedskoblingsfunktion ("MCO-funktion").

22. «Markedskoblingsfunktionen» er defineret i Artikel 2, nr. 30 som "den opgave, der består i at matche bud på henholdsvis day-ahead- og intraday-markedet for forskellige budområder og simultant tildele overførselskapacitet". Samtidig sender hver NEMO anonymiserede budoplysninger fra markedsdeltagerne til MCO-funktionen.

23. I koblingsfasen matcher MCO-funktionen budene på tværs af NEMO'er og budzonegrænser og tildeler simultant den ledige overførselskapacitet.

24. I post-koblingsfasen sker bl.a. shippingopgaven, hvor de centrale modparter skal organisere, herunder klare og afvikle overførslen af de nettopositioner, der resulterer af matchningsprocessen.

25. «Central modpart» er defineret i Artikel 2, nr. 42 som "den eller de enheder, der har til opgave at indgå kontrakter med markedsdeltagere på baggrund af de kontrakter, der resulterer af matchningsprocessen, og organisere overførslen af de nettopositioner, der resulterer af kapacitetstildelingen, med andre centrale modparter [...]".

26. «Nettoposition» er defineret i Artikel 2, nr. 5 som "nettosummen af eksporten og importen af elektricitet for hver tidsenhed for markedet i et budområde".

27. Shipping består af:

- Fysisk shipping: Fysisk levering af energi gennem nomineringer på baggrund af resultaterne fra matchningsprocessen. Nominering er en meddelelse til de respektive TSO'er om brugen af overførselskapacitet.
- Finansiell shipping: Finansiell afvikling af matchningsprocessen mellem centrale modparter

28. Det følger af Artikel 68, stk. 1, at de centrale modparter sikrer rettidig clearing og afvikling af alle matchede bud. De centrale modparter fungerer som modpart til markedsdeltagerne i forbindelse med alle disses handler for så vidt angår finansielle rettigheder og forpligtelser, der følger af disse handler.

29. I henhold til Artikel 68, stk. 3, 4 og 5 i CACM GL fungerer de centrale modparter desuden som:

”modparter til hinanden i forbindelse med udvekslingen af energi mellem budområder for så vidt angår finansielle rettigheder og forpligtelser, der følger af disse udvekslinger af energi.

4. Disse udvekslinger skal tage hensyn til:

- a) De genererede nettopositioner, jf. artikel 39, stk. 2, litra b), og artikel 52, stk. 1, litra b)
- b) De beregnede planlagte udvekslinger, jf. artikel 49 og 61.

5. Hver central modpart sikrer for hver tidsenhed for markedet, at:

- a) Der på tværs af alle budområder og, i givet fald, under hensyntagen til allokeringbegrænsninger, ikke er afvigelser mellem summen af overført energi ud af alle budområder med overskud og summen af overført energi ind i alle budområder med underskud
- b) Eksporten af elektricitet og importen af elektricitet mellem budområder er lige store, idet en hvilken som helst afvigelse i givet fald udelukkende skyldes overvejelser vedrørende allokeringbegrænsninger.”

30. Uanset bestemmelserne i Artikel 68, stk. 3 kan en shippingagent fungere som central modpart mellem forskellige centrale modparter i forbindelse med udvekslingen af energi, hvis de berørte parter indgår en specifik aftale herom.

31. «Shippingagent» er defineret i Artikel 2, nr. 43 som ”den eller de enheder, der har til opgave at overføre nettopositioner mellem forskellige centrale modparter”.

32. I henhold til Artikel 8, stk. 2, litra l skal en TSO fungere som shippingagent og overføre nettopositioner, såfremt der er indgået aftale herom mellem de berørte parter.

33. De centrale modparter eller shippingagenter samler de flaskehalsindtægter, der følger af den fælles day-ahead-kobling, jf. artikel 46-48, og den fælles intraday-kobling, jf. 58-60. De centrale modparter eller shippingagenter sikrer, at de indsamlede flaskehalsindtægter overføres til TSO'erne senest to uger efter afviklingsdatoen i overensstemmelse med Artikel 68, stk. 7 og stk. 8.

HØRING

34. Den 17. maj 2017 offentliggjorde Sekretariatet for Energitilsynet og de øvrige nordiske regulerende myndigheder en høring af et fælles nordisk udkast til shippingordningen for de nordiske budzonegrænser på NordREGs hjemmeside¹. NordREG er et samarbejde mellem de nordiske energireguleringsmyndigheder. Sekre-

¹ <http://www.nordicenergyregulators.org/public-consultations/>

tariatet for Energitilsynet sendte desuden udkast i høring på Energitilsynets hjemmeside samt som nyhed ud til Energitilsynets abonnenter. Høringen løb til den 9. juni 2017.

35. De nordiske regulerende myndigheder modtog bemærkninger fra:

- EPEX Spot
- Nord Pool
- De nordiske TSO'er

EPEX SPOT

36. Det blev i høringssvaret fra EPEX Spot angivet, at EPEX Spot vurderer, at den optimale løsning for områdeoverskridende shipping er en såkaldt "multiple shipper model".

37. Sekretariatet for Energitilsynet forstår ved "multiple shipper model", at hver NEMO enten som central modpart selv eller via dennes udpegede centrale modpart er ansvarlig for sin egen fysiske og finansielle udveksling af energi mellem budområder.

38. EPEX Spot har angivet, at "multiple shipper modellen" er den mest effektive og økonomiske shippingordning. EPEX Spot har desuden angivet, at denne model i EPEX Spot's vurdering, bedst imødekommer de formål, der er angivet i Artikel 3 i CACM GL. EPEX Spot har endvidere angivet, at EPEX Spot foretrækker en sådan shippingordning baseret på en grundig analyse af mulige modeller.

39. EPEX har vurderet dette ud fra betragtninger om, at en sådan shippingordning kræver færre grænseflader, muliggør netting og derved minimerer sikkerhedsstillinger samt sikrer konkurrence om shippingaktiviteterne. Desuden har EPEX Spot angivet, at en sådan shippingordning sikrer en fair og ikke-diskriminerende behandling af NEMO'erne og dermed sikrer en "level playing field" mellem NEMO'erne samt lige og åben adgang for nye NEMO'er.

40. EPEX Spot har endvidere angivet, at denne ordning allerede er implementeret i andre dele af Europa, herunder i budområder som er forbundet til de nordiske budområder.

41. EPEX Spot har på denne baggrund angivet, at EPEX Spot er enig i de nordiske regulerende myndigheders udkast til shippingordningen for udveksling af energi på de nordiske budzonegrænser, men har foreslået, at de nationale afgørelser om shippingordningen eksplicit nævner begrebet "multiple shipper model" for at præcisere, at det er denne shippingordning, som skal implementeres for de nordiske budzonegrænser.

42. Desuden har EPEX Spot angivet, at fordeling og dækning af udgifter til Multi NEMO Arrangements skal afklares hurtigst muligt af de relevante parter, herunder NEMO'er, TSO'er og regulerende myndigheder.

NORD POOL

43. Nord Pool har angivet, at Nord Pool ikke finder, at den shippingordning, som de nordiske regulerende myndigheder lægger op til i deres fælles udkast til shippingordning for de nordiske budzonegrænser er i overensstemmelse med formålene i CACM GL, herunder særligt at ”fremme effektiv konkurrence inden for handel med og forsyning af elektriciteten”.

44. Nord Pool har i sit høringssvar skelnet mellem shippingordning for den fysiske shipping og den finansielle shipping.

45. For så vidt angår shippingordningen for den fysiske shipping har Nord Pool angivet, at en allokering af forpligtelserne til en enkelt, uafhængig, regional enhed sikrer, at formålene i CACM GL kan nås, herunder at det sikrer systemsikkerheden.

46. Nord Pool har desuden angivet, at en shippingordning, hvor hver NEMO er ansvarlig for egen fysiske udveksling af energi, vil give en konkurrencemæssig fordel til de NEMO'er, der tilbyder handelsydelser på paneuropæisk plan (”større NEMO”) i forhold til de NEMO'er, der alene tilbyder handelsydelser i en eller få medlemsstater (”mindre NEMO”). En større NEMO vil i forvejen have aftaler i stand om balanceansvar mv. med TSO'er i mange medlemsstater og kan derved nemt indgå aftaler om den fysiske udveksling af energi. En mindre NEMO vil derimod kunne blive nødsaget til at indgå aftaler med de større NEMO'er om at foretage den fysiske udveksling af energi på vegne af den ”mindre” NEMO.

47. For så vidt angår den finansielle shipping har Nord Pool angivet, at Nord Pool er enig i udkast til shippingordning for de nordiske budzonegrænser.

48. Nord Pool har dog ytret bekymring om fordeling af omkostninger, som følge af finansiell regulering. Mere specifikt finder Nord Pool, at disse øgede omkostninger kan blive delt mellem én NEMO, der er underlagt finansiell regulering og andre NEMO'er, der ikke er underlagt finansiell regulering. Denne anden NEMO vil derfor være nødsaget til at opkræve disse øgede omkostninger via sine handelsgebyrer/medlemsgebyrer eller dække omkostningerne via eget overskud, og derved risikerer denne NEMO at stå ringere konkurrencemæssigt. Den NEMO, der er underlagt finansiell regulering, vil derimod blive stillet bedre, da NEMO'en får delt sine omkostninger, som følge af finansiell regulering, ud på andre NEMO'er og derfor eventuelt kan sænke sine handelsgebyrer/medlemsgebyrer.

49. Nord Pool angiver derfor, at de nordiske regulerende myndigheder bør overveje en løsning på dette problem i forbindelse med, at de hver især træffer afgørelse om shippingordningen for deres respektive budzonegrænser.

DE NORDISKE TSO'ER

50. De nordiske TSO'er har givet en generel bemærkning om, at udkast til shippingordningen for de nordiske budzonegrænser ikke eksplicit angiver, hvilken shippingordning de nordiske regulerende myndigheder vælger at implementere på de nordiske budzonegrænser.

51. De nordiske TSO'er har angivet, at valg af shippingordning bør præciseres.

52. Desuden har de nordiske TSO'er angivet, at udkast ikke indeholder en beskrivelse af implementeringen af de nationale afgørelser, herunder hvornår afgørelserne træder i kraft.

53. TSO'erne har desuden angivet, at udkastet definerer "fysisk shipping" for intraday anderledes end "fysisk shipping" for day-ahead. TSO'erne finder, at definitionen bør være den samme for day-ahead og intraday.

BEGRUNDELSE

54. I den foreliggende sag skal Sekretariatet for Energitilsynet ("Sekretariatet") træffe afgørelse om shippingordningen for udveksling af energi på de danske budzonegrænser i henhold til Artikel 68, stk. 6 i Kommissionens forordning (EU) 2015/1222 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger ("CACM GL").

55. Sekretariatet træffer afgørelsen i overensstemmelse med de principper, der følger af artikel 3 i CACM GL om forordningens formål.

56. Det følger af CACM GL artikel 3, at forordningen har til formål bl.a. at fremme effektiv konkurrence inden for produktion af, handel med og forsyning af elektricitet, sikre driftssikkerhed, sikre at TSO'er, NEMO'er og markedsdeltagere får en fair og ikke-diskriminerende behandling samt skabe lige vilkår for NEMO'erne.

57. Sekretariatet træffer afgørelse om, at hver NEMO eller dennes udpegede centrale modpart skal være ansvarlig for den fysiske overførsel af energi og finansielle forpligtelser, der opstår heraf på tværs af NEMO'er og budzonegrænser i henhold til de i bilag 2 fastsatte bestemmelser.

58. Sekretariatet bemærker, at de nordiske TSO'er i deres fælles udkast til ordninger for tilfælde, hvor der er mere end én NEMO i et budområde ("MNA-forslaget") af 10. juni 2016 foreslog en shippingordning for de nordiske budområder, hvor opgaven med den fysiske og finansielle overførsel af energi blev foretaget af en central enhed. Sekretariatet vurderer, at en sådan shippingordning vil være en god løsning for hele EU samlet set, og Sekretariatet mener, at på længere sigt vil en central enhed være mere omkostningseffektiv, mere gennemsigtig og skabe lavere adgangsbarrierer for nye NEMO'er, der ønsker at etablere sig på markedet. Sekretariatet støtter derfor en pan-Europæisk udvikling i denne retning.

59. Sekretariatet vurderer imidlertid, at det ikke er hensigtsmæssigt at udarbejde en regional shippingordning, der er – på væsentlige områder - forskellig fra den bredere paneuropæiske shippingordning. Sekretariatet lægger i denne forbindelse vægt på, at eventuelle gevinster ikke kan opnås alene på et nordisk plan.

Sekretariatet finder på denne baggrund, at en central enhed for de nordiske markeder ikke på nuværende tidspunkt er den bedste shippingordning.

60. Det indgår i Sekretariatets vurdering, at de fleste af de EU-lande, der har konkurrencedygtige markeder, har godkendt lignende shippingordninger, hvor hver NEMO eller dennes udpegede centrale modpart er ansvarlig for håndteringen af den fysiske og finansielle overførsel af energi. Sekretariatet finder, at det er vigtigt, at et konkurrencedygtigt marked ikke fragmenteres, men så vidt muligt er udformet på ensartet måde med tilsvarende ens regler.

61. Det er Sekretariatets opfattelse, at et harmoniseret marked med ensartede regler øger gennemsigtigheden på markedet. Desuden er det Sekretariatets opfattelse, at harmoniserede regler giver de bedste forudsætninger for konkurrence, herunder øger effektiviteten på markedet og mindsker indgangsbarriererne for nye NEMO'er.

62. En model, hvor hver NEMO eller dennes udpegede centrale modpart, selv er ansvarlig for den fysiske og finansielle overførsel af energi, betyder, at hver NEMO eller centrale modpart skal tegne en clearingaftale med alle centrale modparter og have en balanceansvarsaftale med samtlige TSO'er i de områder, som har indført samme shippingordning. Dette skal gøres uanset at NEMO'en eller dennes udpegede centrale modpart ikke selv er aktiv i det pågældende budområde.

63. Sekretariatet er opmærksom på, at det kan være en udfordring for nye NEMO'er at skulle være ansvarlig for den fysiske og finansielle overførsel af energi og potentielt være en adgangsbarriere for nye NEMO'er. Sekretariatet bemærker imidlertid, at med den valgte shippingordning får en NEMO mulighed for at uddelegere opgaven til en anden NEMO eller central modpart. NEMO'en behøver derfor kun at indgå aftale med én central modpart, som på forhånd har indgået aftaler med andre centrale modparter og tegnet balanceansvarsaftaler med TSO'er. Sekretariatet vurderer, at det bør mindske adgangsbarriererne for nye NEMO'er.

64. Sekretariatet finder desuden, at flere forskellige regionale eller nationale shippingordninger i EU alt andet lige vil skabe højere adgangsbarrierer.

65. På denne baggrund vurderer Sekretariatet, at shippingordningen, hvor hver NEMO eller dennes udpegede centrale modpart er ansvarlig for den fysiske og finansielle overførsel af energi, er den bedste ordning for markedet på nuværende tidspunkt.

66. Sekretariatet bemærker, at EPEX Spot samt de nordiske TSO'er i deres respektive høringssvar har angivet, at Sekretariatet og de øvrige nordiske regulerende myndigheder eksplicit bør angive, hvilken shippingordning, som skal implementeres for de nordiske budzonegrænser. Sekretariatet finder imidlertid, at dette ikke er en mulighed, da der hverken i national eller europæisk lovgivning findes definitioner for de forskellige shippingordninger. Shippingordningen for de

danske budzonegrænser (som er identisk med shippingordningerne for de øvrige nordiske budzonegrænser) er derfor nærmere beskrevet i bilag 2 (samt den danske oversættelse, der findes i bilag 3).

67. Sekretariatet bemærker, at Nord Pool i sit høringssvar har angivet, at der er risiko for, at en NEMO eller dennes udpegede centrale modpart, som udbyder både fysiske og finansielle kontrakter og dermed er underlagt finansiell regulering, har højere omkostninger end de NEMO'er, der ikke er underlagt finansiell regulering, grundet at disse NEMO'er kun udbyder fysiske kontrakter.

68. Sekretariatet bemærker, at de højere omkostninger bl.a. kan skyldes et krav om højere sikkerhedsstillelse i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 648/2012 af 4. juli 2012 om OTC-derivater, centrale modparter og transaktionsregistre. Nord Pool har rejst bekymring om, at sådanne krav negativt vil berøre de NEMO'er og centrale modparter, der ikke er underlagt den finansielle regulering, da de centrale modparter er modparter til hinanden og dermed skal afkræve sikkerhedsstillelse af hinanden, som afspejler vurderingen af betalingsevnen. En central modpart, som har finansielle kontrakter, er, alt andet lige, en mere risikofyldt modpart end en modpart, som kun har fysiske kontrakter.

69. Sekretariatet finder, at denne problemstilling også ville være gældende, såfremt de nordiske regulerende myndigheder havde truffet afgørelse om anden shippingordning, dvs. hvor en central enhed skulle stå for den fysiske og finansielle overførsel af energi i de nordiske budområder. NEMO'erne og disses udpegede centrale modparter ville stadigvæk være ansvarlig for den fysiske og finansielle overførsel af energi ud af de nordiske budområder til kontinental-Europa.

70. Sekretariatet påpeger dog, at clearing- og afviklingsordninger skal være lønsomme og sikre, at unødvendige udgifter undgås i henhold til artikel 77, stk. 2 i CACM GL. Disse områdeoverkridende clearing- og afviklingsordninger skal godkendes af de relevante nationale regulerende myndigheder. Sekretariatet finder således, at Nord Pools bekymring til dels kan håndteres under denne bestemmelse.

71. Sekretariatet vurderer endvidere, at det er væsentlig hurtigere tidsmæssigt at lade hver NEMO eller dennes udpegede centrale modpart stå for den fysiske og finansielle overførsel af energi end at skulle oprette/udpege en central nordisk enhed til at varetage shippingopgaven for de nordiske budområder. Det er bl.a. uklart, hvem der skal udpege denne centrale enhed, samt i henhold til hvilken lovgivning. Desuden skal der formentlig fastsættes fælles nordiske bestemmelser for enhedens opgavevaretagelse, samt fordeling af omkostninger. Desuden skal det afklares, hvem der er den kompetente tilsynsmyndighed i forhold til denne centrale enhed mv.

72. Ud fra en samlet betragtning af disse overvejelser finder Sekretariatet, at det er hensigtsmæssigt at gøre brug af allerede implementerede løsninger, hvilket

Sekretariatet også finder er i overensstemmelse med præamblen (nr. 14) til CACM GL.

73. På baggrund af ovenstående vurderer Sekretariatet, at den valgte shippingordning er rimelig og fastsætter effektive og proportionale krav til shippingordningen på de danske budzonegrænser. Sekretariatet vurderer endvidere, at shippingordningen sikrer en fair og ikke-diskriminerende behandling af NEMO'er samt at shippingordningen bidrager til at sikre lige vilkår for NEMO'erne.

74. Samlet set vurderer Sekretariatet, at shippingordningen ikke er til hinder for at formålene i CACM GL artikel 3 kan nås.

BILAG 1

RETSGRUNDLAG

75. I det følgende gennemgås de love og bekendtgørelser mv., der har relevans for ovenstående betragtninger og vurderinger, hvor sagsfremstillingens fakta vurderes i lyset af lovgrundlaget.

– **EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) NR. 714/2009 AF 13. JULI 2009 (FORORDNING 714/2009)**

76. **Forordning 714/2009** (forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009) regulerer den grænseoverskridende handel med elektricitet i det indre marked.

77. Formålet med forordningen defineres i art. 1:

”Denne forordning har til formål at:

a) fastsætte fair regler for den grænseoverskridende handel med elektricitet, for dermed at øge konkurrencen på det indre marked for elektricitet under hensyntagen til de nationale og regionale markeders særlige kendetegn. Dette indebærer indførelsen af en kompensationsordning for grænseoverskridende strømme af elektricitet og opstilling af harmoniserede principper for transmissionsafgifter på tværs af grænserne og for fordeling af ledig kapacitet på samkøringslinjerne mellem de nationale transmissionssystemer

b) fremme udviklingen af et funktionsdygtigt og gennemsigtigt engrosmarked med et højt forsyningssikkerhedsniveau for elektricitet. Den indeholder mekanismer til harmonisering af disse regler for grænseoverskridende elektricitetsudveksling.”

78. Med forordningen er der oprettet et europæisk samarbejdsorgan for transmissionssystemoperatører for elektricitet (»ENTSO for elektricitet«) til sikring af, at elektricitetstransmissionsnettet forvaltes optimalt, og der åbnes mulighed for elektricitetshandel og elektricitetsforsyning på tværs af grænserne i Fællesskabet, jf. art. 5 og præambelen (nr. 7).

79. Forordningen fastsætter proceduren for indførelse af de såkaldte netregler (”network codes”), som er harmoniserede retsakter for elmarkedet, samt fastsætter retningslinjer (”guidelines”), der medfører nødvendig harmonisering, bl.a. vedrørende handel med el.

80. ENTSO for elektricitet skal samarbejde om at etablere netregler. Netreglerne bør være i tråd med de overordnede retningslinjer (»*framework guidelines*«), som efter deres beskaffenhed er ikke-bindende, og som er opstillet af Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (herefter benævnt ”ACER”), jf. præambelen (nr. 6). De overordnede retningslinjer skal angå områder, som Kommissionen i henhold til art. 6(1) skal angive på en prioritetsliste. Herefter sker udarbejdelsen af netregler efter proceduren i art. 6. Endelig følger det af art. 6(9) at:

"9. Når agenturet er overbevist om, at netreglerne er i tråd med de relevante overordnede retningslinjer, forelægger agenturet netreglerne for Kommissionen og kan henstille, at de vedtages inden for et rimeligt tidsrum. Hvis Kommissionen ikke vedtager reglerne, angiver den årsagerne hertil."

81. I forbindelse med vedtagelse af **CACM GL** (Kommissionens forordning (EU) 2015/1222 af 24. juli 2015 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger) har Kommissionen ikke fulgt ACER's indstilling om vedtagelse, da Kommissionen fandt, at udkastet til netreglen ikke var formuleret tilstrækkeligt konkret til at kunne vedtages i form af en netregel.

82. CACM GL er derfor vedtaget som en retningslinje ("guideline") med hjemmel i forordningens art. 18(3)(b) og art. 18(5).

"3. I retningslinjer, der medfører det minimum af harmonisering, som er nødvendigt for at nå denne forordnings mål, fastsættes endvidere, hvor der er relevant:

[...]

b) nærmere regler for handel med elektricitet

[...]

5. Kommissionen kan vedtage retningslinjer for de punkter, der er anført i stk. [...] 3 i denne artikel."

83. I forhold til den EU-retlige lovgivningsproces vedtages netregler og retningslinjer som gennemførelsesretsakter i den såkaldte komitologiproces, hvor retsaktens indhold vedtagelse behandles i en komité bestående af medlemslandene.

– **KOMMISSIONENS FORORDNING (EU) 2015/1222 AF 24. JULI 2015 OM FASTSÆTTELSE AF RETNINGSLINJER FOR KAPACITETSTILDELING OG HÅNDTERING AF KAPACITETSBEGRÆNSNINGER.**

84. Med hjemmel i forordning 714/2009 er vedtaget **CACM GL** (Kommissionens forordning (EU) 2015/1222 af 24. juli 2015 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger). Forordningen er som nævnt ikke en netregel, men en retningslinje. Det ændrer dog ikke ved, at der er tale om en forordning, som gælder umiddelbart og er bindende i medlemslandene.

85. Af præamblen (nr. 3) fremgår det, at forordningen fastsætter harmoniserede minimumsregler, i sidste ende med tanke på en fælles day-ahead- og intraday-kobling, med henblik på at skabe et klart retsgrundlag for lønsom og moderne kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger, der fremmer handel med elektricitet i Unionen og en mere lønsom udnyttelse af nettet samt øger konkurrenceevnen, til gavn for forbrugerne.

86. De juridiske bestemmelser relevant for afgørelse om shippingordningen er artikel 3 og 68 i CACM GL.

87. Det følger af artikel 3, at CACM GL har til formål at:

- a) fremme effektiv konkurrence inden for produktion af, handel med og forsyning af elektricitet
- b) sikre optimal udnyttelse af transmissionsinfrastrukturen
- c) sikre driftssikkerheden
- d) optimere beregningen og tildeling af overførselskapacitet
- e) sikre at TSO'er, NEMO'er, agenturet, regulerende myndigheder og markedsdeltagere får en fair og ikke-diskriminerende behandling
- f) sikre og forbedre oplysningernes gennemsigtighed og pålidelighed
- g) bidrage til effektiv og langsigtet drift og udvikling af elektricitetstransmissionssystemet og elektricitetssektoren i Unionen
- h) sørge for, at behovet for retfærdig og ordentlig markeds- og prisdannelse respekteres
- i) skabe lige vilkår for NEMO'er
- j) sørge for ikke-diskriminerende adgang til overførselskapacitet.

88. Det følger af artikel 68 at:

1. De centrale modparter sikrer rettidig clearing og afvikling af alle matchede bud. De centrale modparter fungerer som modpart til markedsdeltagerne i forbindelse med alle disse handel for så vidt angår finansielle rettigheder og forpligtelser, der følger af disse handel.
2. De centrale modparter bevarer markedsdeltagernes indbyrdes anonymitet.
3. De centrale modparter fungerer som modpart til hinanden i forbindelse med udveksling af energi mellem budområder for så vidt angår finansielle rettigheder og forpligtelser, der følger af disse udvekslinger af energi.
4. Disse udvekslinger skal tage hensyn til:
 - a) de genererede nettopositioner, jf. artikel 39, stk. 2, litra b), og artikel 52, stk. 1, litra b)
 - b) de beregnede planlagte udvekslinger, jf. artikel 49 og 61.
5. Hver central modpart sikrer for hver tidsenhed for markedet for markedet, at:
 - a) der på tværs af alle budområder og, i givet fald, under hensyntagen til allokeringensbegrænsninger, ikke er afvigelser mellem summen af overført energi ud af alle budområder med overskud og summen af overført energi ind i alle budområder med underskud
 - b) eksporten af elektricitet og importen af elektricitet mellem budområder er lige store, idet en hvilken som helst afvigelse i givet fald udelukkende skyldes overvejelser vedrørende allokeringensbegrænsninger.
6. Uanset bestemmelserne i stk. 3 kan en shippingagent fungere som central modpart mellem forskellige centrale modparter i forbindelse med udvekslingen af energi, hvis de berørte parter indgår en specifik aftale herom. Hvis der ikke indgås en aftale, træffer de regulerende myndigheder, der har ansvaret for de budområder, mellem hvilke clearing og afvikling

gen for udvekslingen af energi skal finde sted, afgørelse om shippingordningen.

7. De centrale modparter eller shippingagenter samler de flaskehalsindtægter, der følger af den fælles day-ahead- kobling, jf. artikel 46-48, og den fælles intraday-kobling, jf. artikel 58-60.
8. De centrale modparter eller shippingagenter sikrer, at de indsamlede flaskehalsindtægter overføres til TSO'erne senest to uger efter afviklingsdatoen.
9. Hvis afregningstidspunkterne i to budområder ikke er harmoniseret, sikrer de berørte medlemsstater, at der udnævnes en enhed, der har til opgave at håndtere denne uoverensstemmelse mellem afregningstidspunkterne og dække de relevante udgifter.